

KIS LAP

... GONDOLJ CSAK JÓL VISSZA ... (Lásd a 205. lapon.)

LXI. köt. 13. szám. Ára negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil. 1901. szeptember 29-én.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

INGOVÁNYOS UTAKON.

— Elbeszélés számos képpel. —

(Vége.)

MIALATT Vilma néni az egész háznép-pel együtt aggódva, izgatottan kereste, kutatta az eltűnt Veronkát, ez már messze járt, jóformán maga sem tudta, hol. Kábult fejjel, lázasan dobogó szívvvel csak futott vakon, nem látta a villámok cikázását, nem hallotta a mennydörgés moraját, nem érezte a nyakába zuhogó záport sem, csak futott, mint ha rémek üzték volna.

Mikor még a szobácskájában ülve zokogott, akkor még nagy remegése, aggódása mellett is reménykedett egy kicsit. Szorongó szívvvel leste, hogy majd csak adnak hirt neki Lilikéről és talán... talán jó hír lesz. A jó Isten nem engedheti, hogy a drága, kedves Lilike meghaljon.

És őszinte szívből forró fohászt küldött az Egek urához. Mert mélyen, igazán szerette ő is a kedves kis testvérkéjét; dehogyan akarta volna valaha csak ujjával is érinteni! Most pedig megölte volna? Szörnyű csak rá gondolni is! Hiszen megölni Gabikát sem akarta, pedig reá haragudott... Oh, az a szerencsétlen golyó! Miért is volt ott a keze ügyében!

Várt, várt... nem jött senki. Reményei tünedezni kezdtek, aggodalma, rettegése újra növekedett. Lilike bizonyosan nagyon rosszul van... talán... oh irgalmas Isten!... talán már nem is él!... Mi lesz akkor? Oda viszik őt a holt testvércéhez, hogy lássa gonosz tette áldozatát?! És mindenki azt fogja a fülébe dörögni:

— Te ölted meg! Te vagy a gyilkosa!

Azután majd hívják apácskát... Hogy fog elejébe állani? De hogy fog meg

valaha valakinek a szemébe nézhetni. És mivel tehetné valaha jóvá szörnyű tettét? Soha, semmivel! Csak az isteni Gondviselés mentheti meg, ha életben tartja a kedves kis Lilikét.

És nem jönnek semmi hírrel... nagy esőnd van a házban. A rövid percek is végtelen időnek tüntek fel a kétségbe esett leányka előtt és lelki-ismeretétől mardosva, nagy bűnössége érzetében, zokogva borult a pamlagra.

Ekkor lépett be végre Jolánka. És nem szólt rögtön, hanem haragos, megvető tekintettel mérte végig. Veronka a legrosszabbra magyarázta: arra, hogy beteljesedett, amitől rettegett. Akkor neki nincs többé itt maradása... akkor világgá kell futnia... ha lehet, ki még a világból is!

És eliramodott. Mit kiáltoz Jolánka utána, azt már nem hallotta. Csak futott, megzavarodott fejjel, megrendült szívvvel, kétségbe esetten, ki a házból.

Künn épp akkor kezdett beteljesedni a Gabika kívánsága, hogy véget érjen a hőség és jó eső legyen. A zivatar már kitörő félben volt, erős szél süvöltött, az eső már csöpögni kezdett s a villámok sűrűn cikáztak. Veronka nem látott, nem hallott, nem érzett semmit, csak futott, mialatt fejében a legszörnyűbb gondolatok kavarogtak. Lilike meghalt... koporsóba fogják tenni... sirba temetni... Aztán majd haza jön apácska, keresi a kedves kicsikéjét és elvezetik a sirhoz, el is mondják neki, mi történt, hogy történt... És gyászt ölt a jó apa... a nagymama... mindenki, siratni fogják az ártatlan áldozatot, és átkozni őt, a gonosz Veronkát. Hogy ne futna el onnan?

Rémes gondolataival küzködve, nem is tudta jóformán, merre fut. Szinte csak úgy

ösztönszerűleg, vaktában rohant (Lásd a képet a 197. lapon.) ugyan-azon az uton, amelyen már sokszor vágatott máskor, midőn szilaj indulattal szaladt el hazulról, hogy elrejtőzzön. Végre azonban mégis fölocsudott kissé és megállapodott, mert egyszerre csak azon vette magát észre, hogy az ingovány szélén áll. És ekkor már javában zuhogott a zápor, gyorsan elmosva, elárasztva azt a keskeny száraz ösvényt, melyen Veronka máskor oly biztosan sétálgatott az ingoványban.

Látta ő ezt, de megzavarodott elméjével még örült neki.

— Nagyon jól van... Jó, hogy ide tévedtem... Ismerem én az ösvényt, ha vizses is... De legalább más senki sem jöhet utánam... Elmegyek a szigetre... ott is maradok és elő nem jövök többé soha!

Hogy a szigetre már csak azért sem juthat, mert Vilma néni a csónakot el-sülyesztette, az nem jutott eszébe. Hogy pedig mitevő leszen ott az ingoványban, arra nem gondolt.

Neki indult. Nagy darabon meglehetősen boldogult, mert itt a szélén jobban kiszáradt az ingovány és most még nem nagy ideje esett az eső. De minél beljebb hatolt, annál bajosabb lett az útja. Ahol tegnap még száraz ösvény volt, ott most a szopora sűrű zápor már mocsarat teremtett; már folyvást vízben köllött gázolni. De a lázasan izgatott leány ettől sem ijedt meg. Hiszen ugy is csuron vizes, szakad a nyakába a zápor. Ha nem látta is az ösvényt, tudott tájékozódni a gyér fákról, bokrokról, mert sokszor megjárta ezt a veszedelmes utat. Csak hogy ez a tájékozódás nem tartott sokáig, mert azon fölül, hogy fekete felhők

borították az eget, már az est is leszállt. Csak hamar teljes sötétség borult a tájra és csupán a vilámok fénye világított egy-egy szempillantásnyira.

Most már nem tudta Veronka, hol az ösvény. De azért csak ment tovább, míg nem egyszerre, amint újra lépett, nem csak bokáig gázolt a vízbe, mint eddig, hanem gyorsan süppedt lefelé. Már térden fölül merült az iszapba s halálos ijedelem fogta el, hogy bele ful a pocsolyába; egy erős villámlás pillanatnyi fényénél azonban látta, hogy egészen közel van egy bokorhoz. Hirtelen megfogózott ennek az ágaiba és ha nehezen is, de kivergődött biztosabb talajra.

Alig pár négyszög ölnyi szigetecke volt az, ahova kikapaszzkodott. Satnya bokrokon kívül néhány vén fűzfa állt ott s ezek alá menekült Veronka, hogy a zápor legalább ne egyenest a nyakába zuhogjon. Sokat ez már nem árthatott ugyan neki, mert ugyanis tetőtől talpig át volt ázva; de addig nem gondolt vele, szinte nem is érezte nagy izgatottságában. Most azonban kénytelen volt belátni, hogy nem mehet odább, nem is mozdulhat, ha csak bele nem akar futni az ingoványba. Meg köllött huzódnia a fűzfák alatt és mozdulatlanul kuporognia. Lucskos ruhái rátapadtak a testére s amint a sivitó szél át meg átjárta, minduntalan hideg borzongás futott rajta végig.

Kábultan, csüggedten kuporgott a vizes földön a vén fűzfa alatt. A zivatar lassanként elvonult, az eső megszűnt, de az ég borus maradt, teljes sötétség uralkodott és hangtalan csend körös-körül. S hogy többé nem futhatott, nem mozoghatott: akaratlanul is kénytelen volt Veronka arra gondolni, hol és hogy is van hát most tulajdonképen?

Itt van az ingovány közepén, melyet a nagy zivatar annyira elárasztott, hogy sokáig senki sem fog ide bejöhetni, de ő sem fog innen kimehetni... Itt fog nyomorultan elpusztulni, éhen-szomjan veszni, távol mindazoktól, kik szerették és akiket oh!... ő is szeret. Csak a keserű lelki mardosás marad vele végső pillanatáig. Aztán végig gondolt mind-azon, ami idáig juttatá és megtörve, kétségbe esetten suttogta magában:

— Magam okoztam!

Mert, hogy menekülést többé nem látott, elszállt szívéből a dacz, indulatosság és egészen tisztán fölismerte minden hibáját, mely végre oda sodorta, hogy veszedelembé döntötte kedves testvérkéjét is, saját magát is, gyászba jó atyját, testvéreit, a nagymamát és azt a kedves Vilma nénit. És miért? Egy kutyácskáért, aki még csak nem is neki való. Nem hallgatott sem jó szóra, sem parancsra és ime... beleveszett testileg a piszkos mocsár, lelkileg a hibák és bűnök ingoványába!

Ha még volna menekülés! Ha még jóvá tehetné hibáját! Ha Lilike életben maradna és ő újra otthon lehetne szerettei körében! Hejh, de tudná most már, milyennek köll lennie! Csak hogy mindennek vége!...

Kábultan támasztotta a fejét neki a fának s lassanként már gondolkozni sem tudott. Nem érzett többé semmit. Se hideget, se nedvességet.

Aztán megint mintha álmodott volna... és mégse... Mint ha vällig gázolt volna az ingoványban és már-már oda fulna... aztán otthon volt és koporsót látott, benne fehér angyalkát... Lilikét!... Futott onnan s egy dühös eb üldözte, ez az eb pedig a Puncsika volt... Egyszerre mint ha lebegett

vagy röpiült volna... majd meg szörnyű hőség gyötörte... Azután megszűntek a rémes képek, többé nem látott semmit, nem tudott semmit.

... Mennyi idő múltán volt az, mikor újra fölnyitotta a szemeit? Elképzelni sem tudta. De hiszen gondolkozni is alig tudott, oly végtelenül gyöngének, bágyadtnak érezte magát. Tétován, bámulva nézett szét... Milyen furcsa! Hogy lehet ez? Hiszen mint ha otthon volna... a saját ágyacskájában... Mellette áll a nagymama és Vilma néni, meg a jó öreg doktor bácsi... hátrább pedig a testvérei, mind olyan aggódó, várakozó képpel és köztük... igen, ő az... csodálatos!... köztük áll Lilike is! Hát nem halt meg? És ő maga nem veszett oda az ingoványba? Vagy talán csak álom ez? Avagy a sok borzasztó esemény volt álom?

Meg akart mozdulni, hogy megbizonyosodjék, de az öreg orvos megszólalt:

— Maradj csak nyugodtan, kis leányom. És ne is beszélj. Majd megjön az ideje. Most már jól vagyunk és nem sokára teljesen rendbe jövünk. Ez a jó álom megtörte a forró-lázat. Ki fogsz lábálni.

Fölvidult arccal távozott mindenki, csak Vilma néni maradt ott. Aztán még napok multak, de a néni nem engedte, hogy Veronka beszéljen. Pedig már tudott volna. Napról napra erősebbnek érezte magát és egykor végre így szólt:

— Nénike, édes jó nénike... már olyan jól vagyok! Ugy szeretném tudni, hogy lehet az, hogy én itt vagyok és hogy... hogy Lilike is itt van?...

Vilma néni most már elmondott neki mindent; azt is, hogy Gabikának köszönheti

M.

nyü
k a
mit,

kor
sem
tott,
ezte

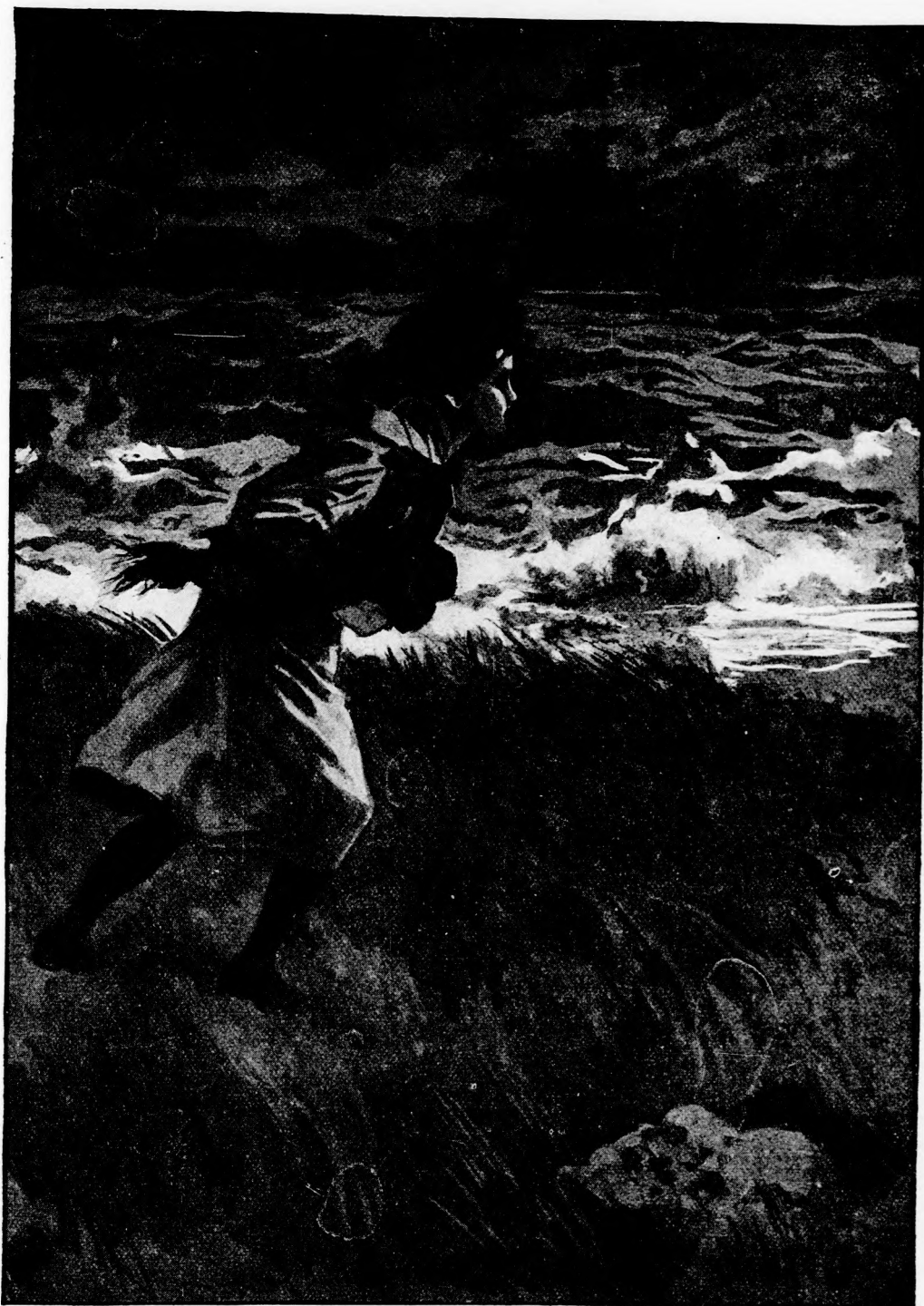
...
mint
a...
éni,
ább
ára-
...
Hát
zett
lom
volt

bizo-
:
rom.
leje.
tel-
neg-

enki,
még
edte,
dott
ezte

lyan
hogy
...

neki
heti

... VAKTÁBAN ROHANT. (Lásd a 195. lapon.)

megmenekülését. Mert midőn akkor este eltűnt s nem találták sehol, Gabika mondta:

— Az ingoványba bujt. Mindig oda szökik, ha bajba keveredett. Most pedig a nagy esőtől megdagad ott a víz, elmossa az ösvényt, Veronka nem fog tudni vissza térni.

Csónakkal, fáklyákkal indultak a keresésére. Meg is találták. Ájultan hevert a vizes földön, csuron vizes ruháiban, halott-haloványan, szívet rázó állapotban. Föl sem ocsudott, mialatt haza vitték, lefektették. A sok nagy izgalom, az átázás, meghülés után veszedelmes forró-lázba esett és napokig feküdt élet-halál között. De most már végre tul van a veszélyen és pár hét alatt egészen talpra állhat.

Ez meg is történt; — de mire megtörtént, egészen másféle Veronka állt talpra a régi indulatos és daczos leányka helyett. A nagy lelki rázkodás és a nagy betegség teljesen megváltoztatták. Szinte félnék lett és akkor volt legboldogabb, ha csöndesen oda simulates Vilma nénihez és halgatthatta az ő szelid, jóságos és okos beszédét. Vagy a kis Lilikét dédelgette.

— Nem egykönnyen róhatom le, amit ellene vétettem, mondá.

— De én sem, hogy oly szívtelenül neki kergettelek akkor az ingoványnak! szolt őszinte megbánással Jolánka.

— Nem akartad te azt, felelé Veronka szeliden, s megölelte a testvérét. Megérdemeltem én akkor a szigorúságot... és oh!... borzasztó volt az, de talán szükséges is, hogy végre észre térjek.

Lassan-lassan felejteni kezdték a szomorú eseményt s a testvérek közt Veronka is vidáman játszogatótt; de most már ő volt a legszelidebb. Ebből pedig az következett,

hogy lassacskán mindenki őt szerette legjobban. Egyszerre csak azon vette magát észre, hogy a kis Lilike mellett ő a kedvencz a házban.

S mikor hetek multával atyjok haza érkeztén, nagy örömmel látta ezt és meg is dicsérte Veronkát, ez elkomolyodva mondá:

— Rajta kell ám lennem, édes apácskám, hogy se testileg, se lelkileg ne tévedjek többé ingoványos utra!

SZAIID ÉS A DZSIN.

— Arab rege. —

SIRVA és jajgatva, ősz szakálát tépve fetrengett Szaid a földön és egyre azt kiáltozta:

— Allah, oh Allah! Ezt érdemeltem én, a te hűséges hű szolgád?

Valóban volt is rá oka, hogy sirjon és jajgasson, ősz szakálát tépdesse. Keserű sors érte őt nagyon.

Jeles ötvös mester volt Szaid, igazi művész a legremekebb arany és ezüst ékszerek készítésében. De nem csak művészetével tünt ki, hanem ritka becsületességével és jóságával, példás jámbor életével is. Nem kevert ő silány érczet a drága arany és ezüst közé, nem vett portékájáért nagyobb árt, mint amennyit az valóban megért. De még annyit se. A maga művészi munkáját nagyon szerényen számította fel és ha mondották neki, hogy többet is kérhetne, azt felelé:

— Elég annyi. Magamnak is örömöm telt a munkában.

De éppen ezért évről-évre növekedett hírből és gazdagságban. Messze földről jöttek basák és sejkék, hogy Szaid készítsen számukra ékességet. Meg is fizették bőkezűen.

Sok munkája közben sem feledkezett meg egy jámbor tervéről, mely régóta foglalkoztatta.

— Már eleget gyűjtöttem földi javakat, gazdagságot; jólétben és kényelemben fogom tölteni öreg napjaimat. Amde még most,

amíg erőmet bírom, teljesítenem köll az igazhívő muzulmán kötelességét is: el köll zarándokolnom a próféta sirjához és ott imádkoznom, hogy Allah boldogságot adjon a tulvilágon is.

Egy napon tehát zarándok-ruhát öltött, a boltját, házát pedig becsukta. Egész vagyona, a sok drága arany és ezüst ékszer, ott maradt őrizetlenül; de nem féltette. Mindenki tudta, hogy jámbor zarándoklásra indult, hónapokig fog fáradságosan vándorolni a sivatagon át. Az ilyen jámbor ajtatos embernek a hátra hagyott tulajdona pedig szent és sérthetetlen, ahhoz még a legnagyobb gonosztevő sem merne hozzá nyulni.

Hajh! És mégis, mégis!

Majdnem esztendeig járt oda Szaid. Midőn a nagy vándorlástól kimerülten, elcsigázottan végre haza tért, már a szomszéd falvakban nagy tisztelettel fogadták, mert kiváló becsülés és tisztesség illeti azt, aki megtette a nagy és veszedelmes zarándok-utat a póféta sirjához. Maga Szaid, teljesítvén e lelki kötelességét, örömmel gondolt rá, hogy végre ismét megpihen kedves otthonában, ahol ezentul már csak nyugalomnak és jámbor ajtatosságnak fog élni. De mikor eljutott a házához, majd kővé dermedt elszörnyedésében.

A háza helyén csak kormos, füstös omladékot talált!

Sok arany és ezüst portékáját, drágaköveit, minden értékes holmiját elrabolták, a házát pedig fölgyújtották. Koldussá lett. És éppen mialatt jámbor zarándoklását végezte!

Mikor félig-meddig fölocsudott rémületből, sietett a kádihoz (bíróhoz) és elpanaszolta a baját.

— Nagy és méltó a panaszkod, emberséges Szaid, mondá a bölcs kádi. És a bűnös lakolni is fog rettenetesen. Tehát szólj, ki követte el azt a gonosztságot?

— Oh, bölcs kádi, hogy tudhassam én azt, mikor messze idegenben jártam a próféta sirjánál?

— Hát tudd meg, emberséges Szaid! Mert azt beláthatod, hogy ha nem tudjuk ki a bűnös, akkor nem is tehetek igazságot.

Ezt Szaid persze belátta. De hogy ki követte el a gonosz tettet, azt senki sem tudta. És így végkép oda veszett mindene, végkép koldussá lett a jámbor és becsületes Szaid. Ezért sirt és jajgatott, ezért tépte ősz szakálát, midőn éjjel a háza romjai közt kétségbe esetten fetrengett a földön.

— Oh Allah! Oh Mohamed, nagy próféta! Igy jutalmaztátok a ti jámbor hivateteket?

Amint így kesergett, mint ha mozgott volna valami a légtérben, a ragyogó holdfényben. S ezüst csengésű vékonyka hang szólalt meg:

— Szaid, jámbor Szaid! Hát illő az, hogy vádolja Allaht és az ő prófétáját az, aki jámbor igazhívő?

— Ki az, aki szólt? kérdé Szaid megrezzenye.

— Én vagyok, a jó dzsin (szellem), aki már rég hallgatom panaszkodat.

— És nem méltó-e a panaszkod? Földönfutó koldussá tetted, éppen mikor szent zarándokláson jártam! Inségben, nyomorban köll leélnem hátra levő napjaimat!

— Nem, azt Allah nem engedi! Megjártad a fárasztó nagy zarándok-utat, tehát a próféta sirjánál megnyerted azt a képességet, hogy megtaláld az utját annak a boldog városnak is, amelybe csak Allah kiválasztottjai jutnak el. Ott fáradság és gond nélkül jólétben és kényelemben élnek holtuk napjáig. Indulj oda és élj ott boldogul.

— Oh, de igazán megtalálom-e az utját?

— Ne kételkedjél! Látod azt a ragyogó csillagot? Éjjel mindig az legyen a vezéred s nappal le ne térj a kezdett utról. És még egyre figyelmeztetlek. Célhoz érve, élj nyugodtan és boldogan a többi igazhívők jámbor társaságában és ne kívánj soha átjutni a márvány-falon, mely a boldog várost a tulsó oldalon elzárja s melyet megkerülni nem lehet. Tul a falon nincs keresni való.

A dzsin eltűnt, Szaid pedig nem habozott, hanem rögtön utnak indult. Az a különösen ragyogó csillag folyvást előtte ragyogott; nem téveszthette el az irányt.

Es hosszas vándorlás után egy este, épp nap nyugtánál, tündöklő kupolákat, minareteket pillantott meg nem nagy távolságban.

— Talán czélnál vagyok. Talán ott a boldog város.

Igen, az volt. Kies ligetek, virágos mezők közt vezette most már az útja s amint a város közelébe ért, a lakosok örvendezve siettek elejébe, meleg szóval, öleléssel fogadták és elkisérték egy díszes házba, melyben mindent megtalált, amit szeme-szája csak kívánhatott.

— És gondod ne legyen semmire, mondák neki. Mindig meglesz minden, amit kívánsz.

Csendes nyugodalomban és boldogságban élt itt Szaid. Valóban nem lehetett semmi kívánsága, hogy ne teljesült volna.

Azaz, hogy mégis... lassan-lassan fölébredt benne egy olyan kívánság, amely nem teljesülhetett, mert hiszen kimondani sem merte.

Amint a boldog városban kedvére sétálgatott, egy napon eljutott egy óriási fal-

*Leány, fiu, kicsi, nagy, szegény is meg gazdag,
Hosszu sorban szaporán mind egy czélhoz ballag.
Az arcukon öröm és vágyakozás látszik,
Meg sem állnak míg el nem jutunk egy nagy házig.
S szólnak ott: »Kedves Forgó bácsi, egyet kérünk:
Küldesse a „Kis Lap“-ot jövőre is nekünk!«*

hoz. Ragyogó márvány kövekből volt az össze rakva olyan magasra, hogy csak a madár röpködhetett át rajta. És hiába indult meg valaki a fal mentén akár jobbra, akár balra, soha sem érte a végét.

— Ah, ez az a márványfal, melyet a dzsin említett, gondolá Szaid. No, fölösleges volt az intése, hogy ne kívánják átjutni rajta. Hiszen nem is lehet semmiképen.

Haza tért. De ettől fogva az a márványfal folyton-folyvást furdalta a fejét. Valjon mi van túl rajta? És miért nem szabad senkinek átmenni a tulsó oldalra?

Más nap megint ott járt-kelt a márvány falnál, nézegette, vizsgálta és tünődött, mi lehet a falon túl? E közben mint ha csodásan szép hangokat hallott volna tül-felől, majd meg mint ha mámorító édes illatot hozott volna a szél onnan. Ki tudja? Hát ha ott van még csak az igazi boldog paradicsom-kert? És ő el van zárva tőle!

Nem volt többé nyugodalma sem éjjel, sem nappal. Hiába volt már gondtalan boldog élete, nem érezte magát boldognak; nem köllöt neki semmi, csak arra vágyódott, hogy a márvány falon tüllevő tájra juthasson.

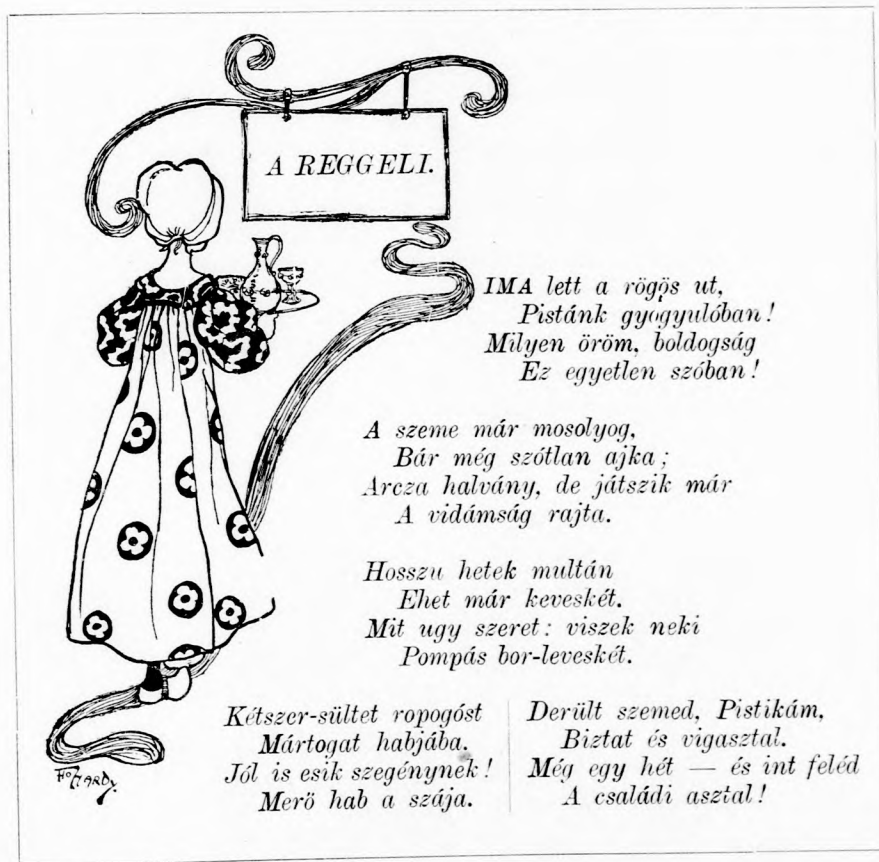
Nap-hosszat ott bolyongott a fal mentén és minden este csak annál boldogtalanabbul tért haza.

— Nem juthat más keresztül, csak a kinek szárnya van! sóhajtá.

De igen, volt annak más módja is. Egy

napon lázas izgatottsággal, sziv-dobogtató örömmel vette észre.

A mit eleinte megpillantott, az csak egy hiéna volt. Ott sompolygott a fal tövében. Hogy került ide a sivatag vadja? Ovatosan követte és látta, amint a hiéna

*IMA lett a rögös út,
Pistánk gyógyulóban!
Milyen öröm, boldogság
Ez egyetlen szóban!*

*A szeme már mosolyog,
Bár még szótlan ajka;
Arcza halvány, de játszik már
A vidámság rajta.*

*Hosszu hetek multán
Ehet már keveskét.
Mit úgy szeret: viszek neki
Pompás bor-leveskét.*

*Kétszer-sültet ropogóst
Mártogat habjába.
Jól is esik szegénynek!
Merő hab a szája.*

*Derült szemed, Pistikám,
Biztat és vigasztal.
Még egy hét — és int feléd
A családi asztal!*

a fal tövében egyszerre csak eltűnt. Sietett arra a helyre. Jókora üreget pillantott meg a fal alatt. Ez bizonyosan kivezet a tulsó oldalra; alkalmasint a hienák, sakálok kaparták ki. Hát ha ő is keresztül férne?

Rögtön meg is próbálta. Nagyon nehezen boldogult; néhányszor már szinte azt hitte,

hogy benn szorul, nem mozdulhat sem előre, sem hátra. Szeme, szája, orra tele lett homokkal, — de végre mégis keresztül furakodott, talpra állt — a falon túl!

Szét sem nézhetett mindjárt, a szemeit kellett előbb kitérülgetnie, hogy láthasson. Végre látott. Mit?

Sivár végtelen homok-sivatagot, melyen egyetlen fa, bokor, de még csak fűszál sem zöldelt. Sehol semmi élő lény, még madár sem. Borzalmas, kihalt pusztaság!

— No, ide kár volt kíváncznom, gondoló Szaid. Sietek vissza!

Megfordult, de mekkora volt a rémülete! Mindenfelé csak az a rémes sivatag. A márvány fal, a boldog város eltűnt. Egyedül állt ott a pusztaságban. Kétségbe esetten rogyott a porba.

— Allah, oh Allah! De kegyetlenül büntetsz! nyögte zokogva.

Ekkor megszólalt egy vékonyka ezüst hang, a dzsin hangja:

— Nem megérdemelted-é, oh Szaid? Teljes boldogságot adott Allah s nem érted be vele. Csak úgy zúgolódtál, mint amikor balsors sujtott. Térj vissza fölperzselt házadba és gondold meg jól, mi az igazi jámbor hívő kötelessége! A szerint, amint cselekszel, fogsz boldogulni.

Fölkelt Szaid és lassan odább vánszorogott. Sokáig bolyongott, de végre eljutott baza, romokban heverő háza udvarára.

Ott feküdt ismét, de már nem jajgatott, nem tépte a haját, szakálát. Csöndes megnyugvás honolt a vonásain.

— Panasz nem segít, fáradság nélküli tétlenség csak henye bűnös vágyakra vezet. Amíg dolgoztam, boldog voltam. Dologhoz látok újra és helyre hozom, amit vesztettem.

Meg is tette. Sok jó embere volt, segítségükkel hamar fölépíté a házat, azután dologhoz látott. A jeles mestert, hogy balsorsának, de nyugodt megadásának és eltökéltségének is hire terjedt, még többen keresték fel, mint régen és Szaid rövid időn újra gazdag és boldog ember lett, aki mindenkinek azt tanácsolta:

— Ha sujt Allah, ne panaszkodjatok, ne kívánjatok csoda-segélyt, hanem dolgozzatok tovább!

FALUN.

A TORNÁCZRÓL virágos kertbe lépek,
Hogy andalognak tarka utain.
Pacsirta csattog, zümmögnek a méhek,
Virul a mályva, pipacs, kankalín.

Csipkés tuják csoportban álmodoznak
A folyondáros lugasok előtt,
S amerre nézek — tündéri igézet! —
Dúsan rakott, mosolygó rózsza-tők!

És lombot, cserjét nyári szellő ringat,
Selyem fuvalma lágyan lengedez:
És mennyi szín, és mennyi édes illat...
Ilonka mama rózsza-kertje ez!

Az ő kezétől vált ily ragyogóra,
Ily álomszépre minden, minden itt.
Az ő kezén, ha keze őrzi, óvja,
A vadvirág is megnemesedik!

Egy csillagfényes, júliusi este
Itt vacsoráznunk kedves volt s vidám.
Loló a nagyok beszédeit leste
És Endre habzsolt, mint egy pelikán.

Margitka nézte hosszan, révedezve,
A Vénus-csillag fénye mint vakít,
S Ilonka mama gonddal nyesegette
A két kis lurkó vad hajtásait.

»Szebben kezeld a kést, s a villát főleg!
Már annyiszor intettelek Lolóm!
Még emberséges Lóránd lesz belőled,
Sok víz folyik le az Ipoly folyón!

S halld, Endrikém! A habos süteményből
Egyszerre hármat enned nem szabad!
A torkosságról le kell szoknod végül,
Hisz immár nagy diáknak tartanak!..«

S hogy fölkelénk a kerti vacsorától.
Margitka csókot s gyöngéd szót kapott.
A rejtve nyiló, szende kis virágok
Csak napfényt kérnek s üde harmatot!...

Nincs, nincs jobb kertész Ilonka mamánál!
Ezt ságja minden fűszál, cserje itt.
Ha ő ápolja, illatosb a rózsza,
S a vadvirág is megnemesedik!

Oszkár bácsi.

A TÜNDEÉR-KIRÁLYNŐ
NYAKLÁNCZA.

— Mese, képekkel. —

— Oh jaj, oh jaj! Mily szörnyű baj!
Hová legyek, mit csináljak! Menekülést
hogyan találjak!

Sűrű erdő mélyén, holdvilágos kis tisztáson, harangvirág tövében zokogva kesergett ilyképen Szendike, a piczi tündérke.

— No, no, mi az a nagy baj? Hát ha nem is olyan nagy, hogy ennyire bának hajtsd a fejcskédet?

Ezt meg Delike mondta, a jószívű kis vigmanócska, aki szegről-végről atyafiságot tartott a tündérekkel s épp arra sétált.

— Jaj, hogy ne volna nagyon nagy baj! sirdogált tovább Szendike. Nem találom. Mindenütt kerestem, de nem találom!

— Mit nem találsz?

— A királynőnk nyaklánczát, a legdrágább, legkedvesebb ékességét! Elvesztettem s nem találom!

És újra oly keservesen zokogott, hogy a jó kis Delike csupa részvétekből maga is majd hogy rá nem gyujtott. De nem tette.

— Sirással nem segítünk a bajon, Szendikém. Majd én segítek a keresésben, csak előbb mondd el, hol és miképpen történt a baj.

Szendike letörölte a könyeit és már az is megvigasztalta egy kicsit, hogy a jó Delike oly meleg részvétellel ajánlotta fel a segítségét. Hát el is mondta, hogy történt a hiba.

— Tudod, én vagyok a királynőnk ékszereinek a gondviselője. Ma éjjelkor nagy bál lesz, tehát sorra kifényesítettem valamennyit. Már csak a nyakláncz volt hátra... talán láttad is már... a legremekebb csoda-mű, hópehely és harmatsöpp kristályokból... és egyszerre csak eltűnt a kezem alól, elképzelni sem tudom, miképpen.

— Eltűnt! Eltűnt! Az nem elég. Az a nyakláncz nem tud röpködni. Hát köllött valakinek ott lenni, aki elvitte.

— Nem volt ott senki. Épp ez a csoda. A szomszéd rózsabokornál Csalánka tündér-testvérem gyönyörködött egy épp kinyílt bimbóban, én is oda tekintettem egy pillanatra és amint vissza fordultam, a nyakláncz már nem volt az ölemben. Pedig senki sem járt közel.

— Hm, hm! Furcsa! Nagyon furcsa! Az nem lehet, hogy senki se járt volna ott. Gondolj csak jól vissza, hát ha mégis

jut eszedbe, hogy láttál valakit. (Lásd a képet a czimlapon.)

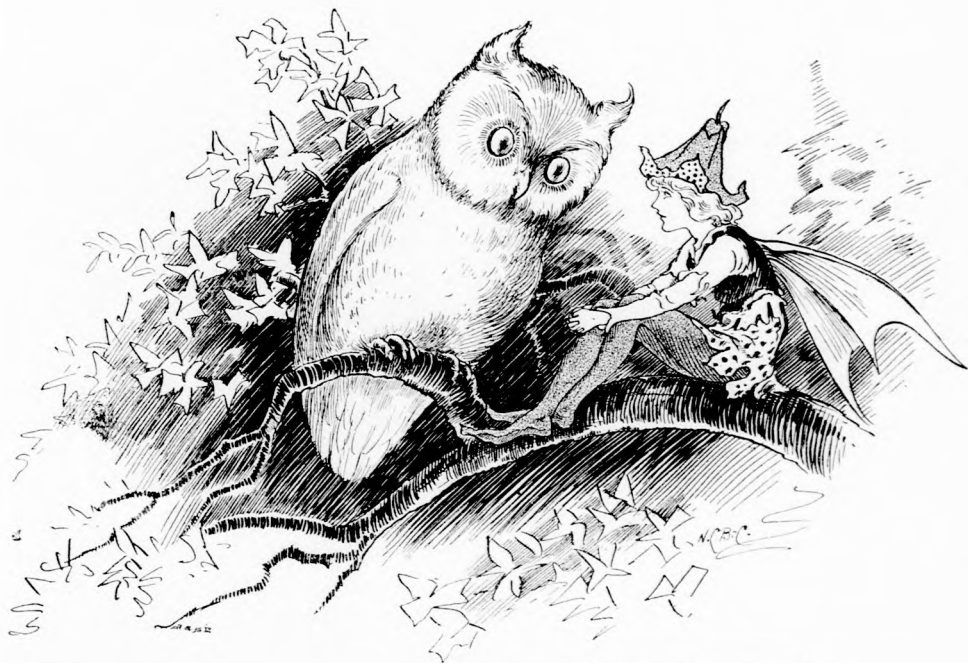
— Nem volt, igazán nem volt. A szomszéd fákön mókuskák játszogattak, de nem jöttek le.

— Hát ha lejött valamelyik, csak nem vetted észre? Pajkos ficzkók azok a mókusok!

— Pajkosak, de nem gonoszok. Ők nem lopták el a nyakláncot. Még ha tréfából

el is vitték volna, már rég vissza adják vala, mikor látták nagy bánatomat. Régi jó barátok vagyunk, nem busitanának meg, nem akarnának veszedelembe dönteni, mert tudják, hogy örökös sötét tömlőcz lesz a büntetésem, ha a nyakláncz meg nem kerül.

— Ejnye no, ejnye, az már öreg hiba volna. Még kell találnunk a nyaklánczot!

... FIGYELMESEN HALLGATTA. (Lásd a 206. lapon.)

Amint így tűnődtek-tanakodtak, egy másik tündérke lebbent el mellettök, még pedig éppen Csalánka, aki gunyosan szolt:

— No lám! De jó dolgod van, Szendike! Itt fecsegsz a manócskával, mint ha nem is volna semmi egyéb dolgod, mint ha el sem is vesztetted volna a királynőnk drága ékességét.

— Dehogy fecsegek Csalánka! Épp azon tanakodunk, hol keressük a drága kincset.

— Hahaha! No hiszen! Az ilyen szeleburdi manócska éppen arra való! No, te lásd! Én ugyan nem szeretnék a helyedben lenni, ha királynőnk majd a nyaklánczát keresi. Hahaha!

És gunyosan kaczagva lebbent odább. Delike boszusan nézett utána.

— Hiszen ez a Csalánka még örülni látszik a bajodnak, Szendikém! Miért haragosod?

— Nem hiszem, hogy haragosom volna. Hiszen köztünk tündérek közt az tilos dolog.

— Már pedig kell okának lenni, hogy ilyen kárörömmel szólott.

— Ha csak az nem, hogy régebben ő volt a királynőnk ékszereinek a gondviselője, de lustácskán végezte a dolgát, az ékességek nem ragyogtak kellőképen, hát a királynőnk elvette tőle és reám bízta. Én pedig, oh jaj! . . . még nagyobb hibáztam, a legis legdrágábbat elvesztettem!

— Hát ha épp Csalánka csente el, hogy boszuját töltse rajtad?

— Nem, nem, az nem lehet! Olyan gonosz nem lehet. És mondom, messze állt tőlem, mikor a nyakláncz eltűnt.

— No, már nekem pedig nem tetszett a Csalánka nevetése. De hát ha ő nem tehette, másfelé köll kutatgatnunk.

— De hol? Elképzelni sem tudom! Nem találjuk meg soha! Végem van, örökre végem!

— Ne csüggedj, Szendike, ne csüggedj! biztatta Delike. Van nekem egy öreg barátom, akinek nagy a bölcsesége; talán tud jó tanácsot.

— Ki az?

— A vén fehér bagoly. Ámbár én szelebardai ficzko vagyok, ő pedig tudós öreg, mégis szeret, mert tréfáimmal sokszor megnevettettem. Meglásd, mond ő valami okosat. Hát ne sirj, no! Bújj be ebbe a harangvirágba és pihenj a sok sirástól. Nem sokára vissza térek és hirt adok.

— Oh, bár jó hirt hozhatnál!

Egy kicsit mégis csak reménykedni kezdett Szendike, amint bebujt a harangvirág kelyhébe. Delike pedig sietett a vén fehér bagolyhoz, akit szerencsére otthon lelt s aki figyelmesen hallgatta elbeszélését. (Lásd a képet a 205. lapon.) Említette Delike a kárörvendő Csalánkát is.

— Én bizony gyanakodtam rá; de Szendike azt mondja, hogy nem lehet.

— Nem lehet? Hm! Hm! szólta a fehér bagoly. Lássuk csak!

És hogy jobban lásson, behunyta a szemét, úgy gondolkodott egy kis ideig. Mikor újra fölpillantott, elégedetten hunyorgatott.

— Ugy van! Semmi kétségem sincs. Rég nem tetszik nekem ez a Csalánka; kiütött a nemzetségéből. Madárkákat, bogárkákat kinez, virágokat széttépdes. És többször láttam, igen, én magam láttam ott settenkedni a vár-omladék tájékán, ahol a csókák tanyáznak. Gonosz népség, tolvaj népség a csóka-had! Jóra való tündérének mi dolga lehet velök? Együtt főzték ki a csinyt.

— Nem egészen értem . . .

— Mindjárt megérted. Ül a hátamra; én gyorsabban tudok röpülni. Sietnünk kell, mert ilyenkor a csóka-had még oda jár eleség után; de esteledik, hát nem sokára haza tér; addig átkutatjuk a tanyájokat.

Rövid idő alatt oda értek a csóka-tanyához és kutatni kezdtek.

— Pfuj, milyen rendetlenség! Mennyi szemét! És mennyi lopott holmi! dörmögte a vén fehér bagoly. És ni . . . mi csillog ott?

— A nyakláncz, a tündér-királynő nyakláncza! kiáltott fel Delike örvendve s már föl is vette az ékszert. Jól ismerem, sok-

szor láttam, mikor vendégül voltam a tündérek bálján. Jaj, hogy fog a kedves Szendike örülni!

— Hát siessünk hozzá a jó hírrel!

Éppen ekkor azonban már haza tért a csóka-sereg. Eleinte nagy hetykén és haragosan kiáltottak:

— Mit tolakodtok a mi hajlékunkba? Mi keresni valótok itt?

A vén fehér bagoly nyugodtan, de szigoruan is felélé:

— Volt keresni valónk, meg is találtuk. Ezt a nyakláncot, ni! Most pedig ti beszéljete, hogy került az ide? És azt tanácsolom, hazudni ne próbáljatok, mert akit a karmaimba kaparitok...

Bezzeg meghunyászkodtak a csókák. Jól tudták, hogy a vén fehér bagoly rettenetes is tud lenni. Hát inkább megvallották az igazat.

— Mi nem is gondoltunk rá, hanem Csalánka biztatott... azt mondta, nagy hasznunk lesz belőle...

— Ugy-e Csalánka? Csak ezt akartam tudni. Menjünk, Delike. Te siess a busuló Szendikéhez a drága ékességgel. Nekem még másfelé van dolgom.

S a vén fehér bagoly még az este sokáig beszélgetett a tündér-királynővel, akivel jó barátságot tartott.

Ejfélkor, ragyogó hold-sugárban, vigan folyt a tündérbál. A remek nyaklánc ott ékeskedett a tündér-királynő nyakán s a vigadozó tündéreké közt legboldogabb Szendike volt.

De Csalánkát hiába keresték. Nem látták ott, sőt azután sem, soha többé. Még az este maga elé rendelte a tündér-királynő és kurtán végzett vele.

— Jók és tiszták között nincsen helye a gonosz irigynek, ármányos kárörvendőnek. Kitaszitlak, megtagadlak, menj méltó cinkosaidhoz!

Megérinté vesszejével s a ragyogó tündérekéből rikoltozó csóka lett. Elröpült az omladékhoz, tolvaj csóka-társaihoz és soha sem került többé vissza a boldog tündérek sorába.

BETŰ-REJTVÉNYEK.

1.

D 'L, 'L D

2.

D'	Á	Á	D'
U			U

3.

K	ö ö ö	Y
	É	

4.

ssssssssss

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Mit beszélnek a harangok.“

Elbeszélések az ifjúság számára, képekkel, díszes vászon-kötésben. (A „**Forgó bácsi könyvtára**“ című sorozat egyik önálló kötete.)

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LXI. köt. 11-dik számában közölt kockarejtvény megfejtése:

K	A	K	A	S
A	R	A	D	
K	A	S		
A	D			
S				

Helyesen fejtették meg: Dominig Ilonka és Erzsike, Fuss Eveline, Kilczér Gyula, Csépany Béla, Jákó Gyöngyike és Mariska, Kövesi Jenő, Véghelyi Lajoska, Mérey Dalma, Hirsch Emma, Kramer Irénke, Lengyel Margit és Kál-

mán, Szakáll Paula, Csascher Mariska, Kiss Margitka, Bayer Anti, Szvétek Ilonka, Jungenfeld Rudolf, Schuch Ilus, Ujhelyi Gabriella, Hollós László, Materny Rózsika és Margit, Csongrády Ilonka és Attila, Sinkovits Clarisse és Ilma, Kazy Péter, Ragály Etus és Gyuri, ifj. Vojnich Guido, Hefty Mariska, Tóry Blanka, Poór Erna, Naschitz György, Ybl testvérek, Giergl Andor, Ranschburg Béla, Richon Mariska, Fáber Riza, Nagy Lenke, Vilma és Ernő, Ágfalvi Endre, Geréb Andor, Jörg Mariska, Herzog Dora és Vilma, Pap Lilike, Büchler Helena és Jenő, Büben Aladár, Szentirmai Imre, Hatsek Adrienne, Löw Lenke, Haala Irma.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertesek lettek *Lengyel Margit és Kálmán, Martonvásáron*, kiknek a jutalom-könyvet (*»Derék Ferkó»*, elbeszélés, írta *Marryat*, átdolgozta *Donászy Ferencz*, hat színes képpel, díszes kötésben) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LXI. köt. 10-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Kuhinka Béla, Löw Lenke, Naschitz György, Büchler Heléna és Jenő.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Fiáth Béla. Kissé must-alakban érkezett, ám azért megélveztem. Az a méhecske, mely bontáskor a kosárból kirebbent, azt dőnögte nekem, hogy vigan indultál első iskolai utadra s hogy szeretett pajtása vagy társaidnak. Nem is vártam különben. Az izes küldeményért fogadd köszönetemet. — *Váradí Dolyka*. Ha egy-két számmal vissza forgatod a *Kis Lapot*, szemedbe ötlik a »*Forgó bácsi 10 parancsolatja*«. Ezeknek egyikéből megértheted, hogy szigorúan veszem a levél gondos, takaros alakját. Ha nem győződ bevárni, hogy a szerencse néked is juttasson könyvecskét s egyszerre többet is kívánsz: legjobb, ha az Athenaeum *könyv-kiadó-hivatalához* fordulsz, amely kérdésre több mesekönyvet küld, mint amennyit egy év alatt elolvashatsz. — *Ida néni*. Várom a legény látogatását. A kézirat már a rajzolónál van. Üdv! — *Ifj. Vojnich Guido*. Hát mikor is kukkantsz be hozzám? Tárt ajtó és karok várnak. — *Roboz Atala és Elza*. Hova is lennék én, meg a *Kis Lap*, ha minden boldogtalan inséges számára gyűjtenék könyv-adományokat! Bár mily megható szavakkal irányítások is olvasó-társaitok kegyességét a szegény világtalan muzsikusz felé, még sem tehettek eleget jó szívetek kívánságának, mert a *Kis Lap* mint a *gyermek lapja*, csak a szegény éhező, fázó vagy beteg *gyermek*ek javára gyűjt. Az 5 frtot rendeltetése helyére juttattam. — *Ranschburg Béla*. Úgyes, besoroztam. — *Jörg Mariska*. Igenis, élhatsz a kedvezménnyel. — *Ruhig Flora*. Ugy-

van: a *Kis Lap* még akkor ifjui korát élte, midőn benne a »*Berta és Berti*« cz. elbeszélés megjelent. A másikra nézve már csak várjuk be az üzenet eredményét. Nem szabad ideje-korán itélkeznünk, mert hát ha betegség akadályozta meg? — *Ybl testv. és Giergl Andor*. Az a név már nagyon sürűen fordult elő rejtvény alakjában. Van hála az Égnek még sok jelesünk: ezek nevei közül válasszatok. — *Ullein Tónika*. Osztokodom kettős örömben. — *Poór Erna*. Az idén nem lesz. — *Több levélről a jövő számban*.

JÓ SZIV.

Az országos gyermek-védő egyesület javára: *Trauttenberg Imre* 8 kor. 20 f.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozón!

F. b.

Előfizetési felhívás

a

KIS LAP

október—decemberi folyamára.

 FOLYÓ évnegyed végéhez közeledvén, kérjük ama t. előfizetőinket, kiknek előfizetésök e hóval lejár, szíveskedjenek megrendeléseket mielőbb megújítani, hogy a lap pontos szétküldése meg ne akadjon.

A »*Kis Lap*« előfizetési ára:

Negyed évre **2 korona.**

Fél évre **4 „**

Egész évre **8 „**

Az előfizetési pénz, korona-értékben, legcélyszerűbben postai-utalványon, a »*Kis Lap*« kiadó-hivatalához (Budapest, VII., kerepesi-ut 54. sz., Athenaeum-palota) intézendő.

A »KIS LAP« kiadalaó-hivat.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.